

Politiskā sistēma

Zviedrijas valsts iekārta ir konstitucionāla monarhija. Izpildvaru īsteno valdība, kuru vada premjerministrs. Likumdošanas vara pieder valdībai un parlamentam. Tiesu vara ir neatkarīga, tiesnešus ieceļ valdība un amatu tie saglabā līdz pensijai.

Zviedrijas Konstitūciju veido četri pamatlikumi - 1974. gadā pieņemtais Valdības Akts, kurā aprakstīti galvenie Zviedrijas politiskās dzīves principi; Pēctecības jeb Mantojuma Akts (1809) - līgums, kas noslēgts starp veco Riksdāga mantojumu *Riksdag of the Estates* (4 sabiedrības kārtu, t.i. muižniecības, garīdzniecības, birģeru un zemnieku pārstāvju pārvalde) un Bernadotu (*Bernadotte*) dzimtu, kas nosaka dzimtas tiesības uz Zviedrijas troni. Pārējie divi likumi ir Likums par preses brīvību (1766) un Likums par vārda brīvību (1991). Zviedrija bija pirmā, kas pasludināja preses brīvību.

Izpildvara

Zviedrijas valdību veido Ministru kabinets, ko vada premjerministrs. Ministru kabinets un premjerministrs par savu darbību atbild parlamentam (Riksdāgam). Premjerministru ieceļ parlamenta spīkers. Premjerministrs izveido Ministru kabinetu, kuru apstiprina parlaments.

Pašreizējais Ministru kabinets sastāv no 22 ministriem un premjerministra. Kopskaitā ir 13 ministrijas. Ministri un premjerministru zaudē savas vietas parlamentā, un tās ieņem attiecīgās partijas biedri.

Likumdošanas vara

Likumdevēja varu Zviedrijā īsteno valdība un parlaments. Zviedrijas parlaments - *Riksdāgs* (Zviedrijas Nacionālā likumdošanas asambleja) ir vienpalātas parlaments ar 349 pārstāvjiem, kurus ievēl uz četriem gadiem proporcionālās vēlēšanās.

Riksdāgā ir vairākas partijas, kuras veido kreiso un labējo spārnu (konservatīvie un liberāļi).

Vēlēšanas tiesības ir Zviedrijas pilsonim, kurš sasniedzis 18 gadu vecumu. Imigrantiem, kuri nodzīvojuši Zviedrijā vismaz trīs gadus, ir tiesības balsot vietējo un rajonu pašvaldību vēlēšanās. Lai iekļūtu parlamentā, partijai nepieciešams saņemt vismaz 4% vēlētāju balsu.

Kopš 1917. gada parlamenta vairākumā vienmēr bijusi Sociāli Demokrātiskā strādnieku partija.

Tiesu vara

Tiesu vara ir neatkarīga. Zviedrijas likumdošana balstās uz ģermāņu, romāņu un anglo-amerikāņu likumiem.

Tiesu sistēma:

- *Tiesas*: Civilā un kriminālā jurisdikcija
  - Augstākā Tiesa
  - Apelācijas tiesa
  - Rajonu tiesas
- *Administratīvās tiesas*: Izskata strīdus gadījumus starp sabiedrību un valdību
  - Augstākā Administratīvā Tiesa
  - Administratīvā Apelācijas tiesas
  - Grāfistes administratīvās tiesas
- *Ombuds*:
  - Parlamentārais ombuds
  - Tiesas kanclers

Monarhs

Zviedrijas monarhija ir viena no vecākajām pasaulē.

Pašreizējais Zviedrijas karalis Kārlis XVI Gustavs ir septītais karalis Bernadotu dinastijā, kas troni mantojis no sava vectēva, karaļa Gustava VI Ādolfā.